

Jaarbericht 2019

Verlaging 2020 van de baan, kans verlaging komende jaren blijft reëel

- **ABP hoeft pensioenen in 2020 niet te verlagen**
- **Jaarrendement van 16,8% (67 miljard euro)**
- **Stijging pensioenverplichtingen met 65 miljard euro door gedaalde rente**
- **Actuele dekkingsgraad komt uit op 97,8% (eind 2018 97,1%)**

Heerlen/Amsterdam, 23 januari 2020. **ABP boekte een rendement van 16,8% in 2019 en voegde daarmee 67 miljard euro toe aan het vermogen van het fonds. Door de stevig gedaalde rente stegen de pensioenverplichtingen gedurende het jaar ook met 65 miljard euro. De dekkingsgraad van eind december 2019 verschilde daardoor slechts licht (0,7%) van die van eind 2018. In het tweede en derde kwartaal van 2019 was er sprake van een dalende lijn van de actuele dekkingsgraad, maar deze werd in het laatste kwartaal ten positieve gekeerd. Doordat de actuele dekkingsgraad uitkwam op 97,8% eind december (en dat is boven de kritische grens van 95%) is pensioenverlaging in 2020 van de baan. Het fonds hoefde geen gebruik te maken van de handreiking van minister Koolmees. De beleidsdekkingsgraad, belangrijk voor verhoging en verlaging van het pensioen eindigde in 2019 op 95,8%. Voor 2021 en de volgende jaren blijft de kans op verlaging reëel.**

Voorzitter Corien Wortmann-Kool: "We hebben in 2019 een mooi rendement geboekt, maar de lage rente heeft grote invloed op de berekening van onze pensioenverplichtingen. Het zag er even naar uit dat ook ABP de pensioenen moest verlagen, maar dat is met een dekkingsgraad van 97,8% niet het geval. Dat brengt rust en die is nodig voor de uitwerking van het nieuwe pensioencontract. Ik hoop zeer dat kabinet en sociale partners daar haast mee maken. Wij denken en werken mee vanuit onze kennis van wat een nieuw contract betekent voor onze deelnemers. Het nieuwe contract moet beter aansluiten bij de persoonlijke situatie van onze deelnemers en bij de economische realiteit, zodat we de pensioen vaker kunnen verhogen als het economisch meezit. Maar in het nieuwe contract zullen we de pensioen soms ook moeten verlagen als het tegenzit. Nu hebben we een goed beleggingsjaar achter de rug, maar we verwachten dat de rente de komende jaren laag zal blijven en ook verwachten we, net als andere grote beleggers, lagere rendementen van gemiddeld rond de 4%."

Wat kunnen deelnemers van ABP verwachten?

In 2020 blijven de pensioenen gelijk. Voor 2021 en volgende jaren is de kans op pensioenverlaging op dit moment reëel. We verwachten de pensioenen de komende jaren ook niet te kunnen verhogen met de prijsstijging (indexatie).

De dekkingsgraden van ABP: hoogte en betekenis

De actuele dekkingsgraad van eind 2018 en eind 2019 ontlopen elkaar niet veel: slechts 0,7%. Maar door het jaar heen waren er behoorlijke schommelingen. Hij steeg in het eerste kwartaal licht van 97,1% naar 99,0%. In het tweede en derde kwartaal hakte de dalende rente er flink in: eind september 2019 stond de actuele dekkingsgraad op 91,0%. Een stijgende rente zorgde voor een stijging van de dekkingsgraad naar 97,8% aan het eind van het jaar.

De beleidsdekkingsgraad (het gemiddelde van de actuele dekkingsgraden over de twaalf laatste maanden) daalde in 2019 van 103,8% naar 95,8%. Dat is 8,4% onder het vereiste minimum. Als deze beleidsdekkingsgraad tot en met 2020 onder het vereiste niveau van 104,2% blijft en de actuele dekkingsgraad eind 2020 ook lager is dan 104,2%, is verlaging van pensioen onvermijdelijk.

De dekkingsgraad van een pensioenfonds geeft een indicatie of een pensioenfonds nu en in de toekomst de pensioenen kan uitbetalen. Hij geeft de verhouding weer tussen het beschikbare vermogen (€466 miljard) en de verplichtingen van ABP, dat zijn alle huidige en toekomstige pensioenuitkeringen (€476 miljard).

Wat deden de beleggingen en verplichtingen van ABP in 2019?

Het beschikbaar vermogen van ABP groeide in alle kwartalen; van €399 miljard eind 2018 naar €466 miljard eind 2019. ABP boekte over heel 2019 een positief rendement van 16,8%. Met name de categorieën aandelen, alternatieve beleggingen en vastgoed deden het goed. In het vierde kwartaal was het rendement 1,5%.

2019 was een goed beleggingsjaar. De financiële wereld, en ABP dus ook, verwacht voor de komende jaren een lager rendement. Dat zal naar verwachting eerder rond de 4% gemiddeld liggen. Dit vloeit voort uit de naar verwachting aanhoudende lage rentes, die het verwachte rendement op vastrentende waarden (obligaties) drukken. Ook de hoge prijzen voor aandelen en het gegeven dat de bedrijfswinsten wereldwijd op een historisch hoog niveau liggen spelen daarin een rol.

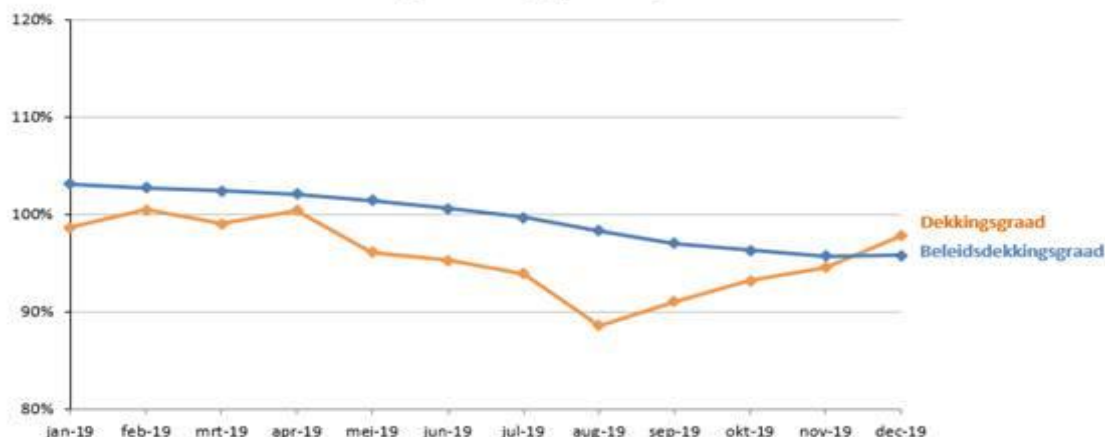
De rekenrente daalde in 2019 met 0,7%-punt. De impact op de waarde van de pensioenen die ABP nu en in de toekomst moet uitkeren, was een fikse stijging van €411 miljard eind 2018 naar €476 miljard eind december 2019. Deze stijging had een drukkende werking op de dekkingsgraad. Als de rente daalt, moet een fonds immers meer in kas houden om aan alle verplichtingen te kunnen voldoen.

Vooruitblik beleggingen

In Europa trekt de inflatie wat aan. Positieve berichten over de wereldhandel hielpen mee aan het sterke herstel van aandelenmarkten. De kans op verdere monetaire verruimingsmaatregelen van de ECB, die de rente onder druk kunnen zetten, is wat afgenomen. Er worden geen verdere grote stijgingen op aandelenmarkten verwacht.

Kerncijfers	Q4 2018	Q1 2019	Q2 2019	Q3 2019	Q4 2019
Beleidsdekkingsgraad (%)	103,8	102,4	100,6	97,0	95,8
Dekkingsgraad (%)	97,1	99,0	95,3	91,0	97,8
Beschikbaar vermogen (€ miljard)	399	431	442	459	466
Verplichtingen (€ miljard)	411	436	464	504	476
Rekenrente (%)	1,4	1,1	0,8	0,4	0,7

Ontwikkeling dekkingsgraden per maandeinde

Samenstelling beleggingsportefeuille ABP:

	Gewicht in %	Q4 2019		2019		2018	
		Rendement		Rendement		Rendement	
		in %	in miljard €	in %	in miljard €	in %	in miljard €
Vastrentende Waarden	39.0	-2.4	-4.4	8.7	14.0	0.4	0.6
Staatsobligaties	10.3	-2.7	-1.1	5.6	1.7	0.0	0.0
Langlopende Staatsobligaties	7.3	-6.0	-2.2	11.7	3.5	1.3	0.4
Bedrijfsobligaties	13.4	-1.3	-0.8	9.4	5.3	2.0	1.1
Obligaties opkomende landen	3.9	0.7	0.1	15.1	2.0	-1.8	-0.2
Inflatie gerelateerde obligaties	4.1	-1.8	-0.4	4.7	1.6	-2.1	-0.7
Aandelen	32.5	6.0	9.4	27.4	35.9	-5.9	-8.1
Aandelen ontwikkelde landen	25.2	5.1	6.2	28.2	27.7	-4.0	-3.8
Aandelen opkomende landen	7.4	8.9	3.2	25.3	8.2	-11.9	-4.3
Alternatieve beleggingen	18.2	3.2	2.5	14.6	10.1	6.8	4.6
Private Equity	5.6	5.8	1.4	22.3	4.7	15.4	2.9
Grondstoffen *	4.8	4.6	0.9	16.5	2.6	-8.0	-1.2
Opportunity Fund	0.2	-12.0	-0.1	-18.7	-0.2	5.5	0.1
Infrastructuur	3.2	3.6	0.5	13.3	1.6	12.4	1.3
Hedge fondsen **	4.4	-0.8	-0.2	7.1	1.4	8.5	1.5
Vastgoed	10.1	2.0	0.9	18.4	7.4	3.3	1.3
Vastgoed	10.1	2.0	0.9	18.4	7.4	3.3	1.3
Portefeuille rendement (voor overlay)	99.9	1.8	8.5	16.9	67.4	-0.4	-1.6
Overlay ***	0.1	-0.4	-1.6	-0.1	-0.4	-1.9	-7.6
Rente- en inflatiehedge ***		-0.7	-3.2	1.7	6.8	0.4	1.6
Valutahedge ***		0.5	2.2	-1.4	-5.7	-2.3	-9.5
Cash en overig ***		-0.1	-0.6	-0.4	-1.6	0.1	0.2
Totaal	100.0	1.5	6.9	16.8	66.9	-2.3	-9.3

* Grondstoffen heeft 100% USD exposure, uitgedrukt in USD is het rendement over Q4 7,7%, YTD rendement is 14,4%

** Hedge fondsen heeft 100% USD exposure, uitgedrukt in USD is het rendement over Q4 2,1%, YTD rendement is 5,2%

*** contributie aan totaal rendement